

TISKOVÁ ZPRÁVA

Příběhy dánských Židů v Terezíně jsou dostupné i české veřejnosti, webová stránka danskejoederitheresienstadt.org je nově i v českém jazyce

Odense/Terezín, 30. září 2021 – Internetový projekt studentů z jihodánské Univerzity v Odense, webová stránka danskejoederitheresienstadt.org, mapuje příběhy a osudy 470 dánských Židů deportovaných v roce 1943 do nacistického ghetta v Terezíně. Od 30. září je stránka nově dostupná rovněž v českém jazyce. Web vznikl ve spolupráci s fondem Arcadia, Velvyslanectvím České republiky v Kodani a Památkem Terezín.

Web www.danskejoederitheresienstadt.org byl spuštěn v roce 2018 a vytvořili jej studenti z Univerzity v Odense v jižní Dánsku (University of Southern Denmark v Odense). Internetová stránka je součástí širšího projektu s názvem: „Dánští Židé v Terezíně“, který se věnuje terénním pracím v bývalém terezínském ghettu. Ambicí studentů bylo zprostředkovat příběh 470 dánských Židů, kteří po 1. říjnu 1943 – tedy datu, kdy německé okupační síly začaly dánské Židy pronásledovat - neutekli do Švédska, ale byli naopak zatčeni a deportováni do nacistického ghetta v Terezíně.

Cílem virtuální prezentace je topografie vzpomínek: jak si přeživší pamatují ghetto, jeho místa, události, nálady - kde žili, pracovali, kde dostávali jídlo a lékařské ošetření, na kterých místech probíhal černý obchod. Na mapě jsou však zaznamenána i ta místa, kde dotyční cítili, že polevil útlak, a kde se na chvíli cítili svobodní. Pro každou použitou vzpomínku byla vytvořena zvláštní mapa, kde jsou zanesena místa, který dotyčný zmiňuje. 50 interaktivních map pak poskytuje přístup k 1 000 výpisům tištěných a nepublikovaných pamětí, a také ke krátkým vysvětlením a článkům na konkrétní témata.

Místa jsou doplněna citacemi z textů a rozhovorů, které odrážejí události, nálady a emoce, jak si je pamětníci pamatují. Mapy zachycují celkem 7 kategorií míst, ke kterým se vzpomínky vztahují: práce, bydlení, pocit volnosti, místa strachu, místa výdeje potravin, místa ošetření a místa černého trhu. Všechny jednotlivé pocitové mapy jsou též spojeny podle jednotlivých kategorií míst, lze tak sledovat, jak moc se pamětníci ve svých vzpomínkách potkávají. Na komunitních mapách lze sledovat, jak se liší pocity podle věku, pohlaví nebo místa původu pamětníků.

„Těší mě, že mohu spolu s Velvyslanectvím České republiky v Kodani představit české veřejnosti tento unikátní projekt o dánských Židech v terezínském ghettu, na kterém pracovali studenti z Univerzity v jihodánském Odense. Ghetto v Terezíně je zapsané v dějinách Židů v Dánsku velmi silným písmem, což možná není v České republice většinou známo. Pevně věřím, že se to podaří tomuto projektu změnit. Spolu s tím, jak odchází tzv. první generace přeživších holocaustu, budou nabývat právě takovéto projekty na čím dál tím větší důležitosti. Dovolte mi poděkovat studentům z odenské univerzity za jejich práci, které muselo být, při pohledu na rozsah webových stránek, nesmírně mnoho“, uvádí k projektu ředitel Památníku Terezín Jan Roubínek.

Webová prezentace je vhodná nejen coby nástroj pro online vzdělávání ve školách, ale i cenným průvodcem využitelným při osobní návštěvě Pevnosti Terezín, má-li člověk k dispozici chytrý telefon. Formou virtuálního průvodce městem přináší mapa informace o životě a zkušenostech v ghettu. V rámci projektu jsou zpracovány vzpomínky a videonahrávky pořízené v 90. letech USC Shoah Foundation a Dánským institutem pro mezinárodní studia. Vybrané tištěné texty a rozhovory vznikly v období od roku 1945 do roku 2017, přičemž zpracováno bylo na 60 vzpomínek.

„Na web přichází široké spektrum návštěvníků ze zahraničí. Většina z nich se ale zdrží jen krátce, protože všechny mapy a texty byly dosud pouze v dánštině“, říká prof. Therkel Stræde, který

výzkumný projekt na Univerzitě v Odense vede. „*Díky laskavé finanční podpoře z charitativního fondu Lisbet Rausing a Petera Baldwina – Arcadia, jsme měli možnost připravit web i v dalších jazykových verzích*“, dodává. Výzkumníci z University v Odense předpokládají další následnou spolupráci s Památkem Terezín.

„*Tato část dánsko-české historie není příliš známá, a proto věříme, že nám Památník Terezín pomůže související informace jak do škol, tak i široké veřejnosti zprostředkovat. Jsme přesvědčeni, že v době rostoucí xenofobie a antisemitismu je třeba vynaložit veškeré úsilí na posílení paměti holocaustu - a zejména zkušeností a myšlenek obětí. Jsme rádi, že se nám podařilo příběh dánských Židů zviditelnit a nyní jej budeme moci rozšířit mnohem širšímu, mezinárodnímu publiku*“, komentuje prof. Stræde.

U příležitosti spuštění české verze webu, na jehož realizaci se finančně podílelo i Velvyslanectví České republiky v Kodani, proběhne 29. září na Univerzitě v Odense komponovaný přednáškový večer s názvem: „*Theresienstadt på tjekkisk*“. Za dánskou stranu s tematickými příspěvky vystoupí prof. Therkel Stræde z University v Odense, historik NNHS Jacob Kornerup Ditlevsen či přeživší pamětník, který se do Terezína dostal, coby 2 leté dítě, pan Ib Katznelson. Za českou stranu se formou on-line přenosu zúčastní PhDr. Jan Roubínek, ředitel muzea Památník Terezín a osobně PhDr. Radek Pech, velvyslanec České republiky v Dánsku.

„*Máme radost, že projekt Jihodánské univerzity dál pokračuje a že můžeme být spolu s ostatními podporovateli a příznivci jeho součástí. Nikoliv pouze z toho důvodu, že projekt kontextuálně mapuje důležitou stránku z historie česko-dánských vztahů, ale také s ohledem na moderní způsob, kterým tak činí a jenž má šanci přitáhnout širší, a především mladší, tentokrát české publikum. V současném neklidném světě rozděleném po tolika tektonických čarách to rozhodně neznamená málo. Náš velký dík patří profesorovi Strædemu, jeho spolupracovníkům a studentům z Univerzity v Odense, kterým se podařilo alespoň trochu zvrátit známé tvrzení, že historie je nejlepší učitelka s obzvlášť nepozornými žáky*“, uzavírá Radek Pech, velvyslanec České republiky v Kodani.

Německá verze webu v překladu německé ambasády bude mít premiéru 3. listopadu. V roce 2022 bude také následovat anglická a švédská verze.

Více informací ohledně projektu na sociálních sítích: [Web](#) / [Facebook](#) / [Instagram](#)

Přílohy: Fotografie, obrazová dokumentace – [ke stažení zde](#)

--

O projektu:

Web provozuje Southern Danish Network for Nazism and Holocaust Studies (NNHS), od roku 2008 největší a nejaktivnější síť v Dánsku v rámci své oblasti působnosti. Financování webu umožnil Nadační fond Arcadia (se sídlem v Londýně), který se zaměřuje na ochranu ohrožené přírody a kultury. Fond mj. podpořil projekty na univerzitách v městech Harvard, Yale, Stanford, Oxford, Cambridge a Heidelberg.

Kontakty

Prof. Therkel Stræde (Univerzita v Odense, vedoucí projektu): +45 65 50 21 03, therkel@hist.sdu.dk

Mgr. Stanislav Lada (tiskový mluvčí, Památník Terezín): +420 775 338 604, lada@pamatnik-terezin.cz

Mgr. Kateřina Guryčová-Láníčková (konzulka, Velvyslanectví ČR v Kodani): +45 39 10 18 18, culture_copenhagen@mzv.cz